

Czy biblioteki akademickie potrzebują otwartych zasobów edukacyjnych?

Kamila Kokot-Kanikuła, Alicja Toboła-Rynkiewicz
Biblioteka Politechniki Gdańskiej, 2 kwietnia 2025 r.

- Filary Otwartej Nauki
- Co to są otwarte zasoby edukacyjne (OZE)?
- Jak zweryfikować OZE?
- Przykłady OZE
- Jak bibliotekarze mogą wspierać promocję OZE?
- Korzyści dla bibliotek / bibliotekarzy z promocji OZE

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

PYTANIE 1

CZY SŁYSZELIŚCIE O OTWARTYCH ZASOBACH EDUKACYJNYCH?

Dołącz na: menti.com
Użyj kodu: 3706 4240

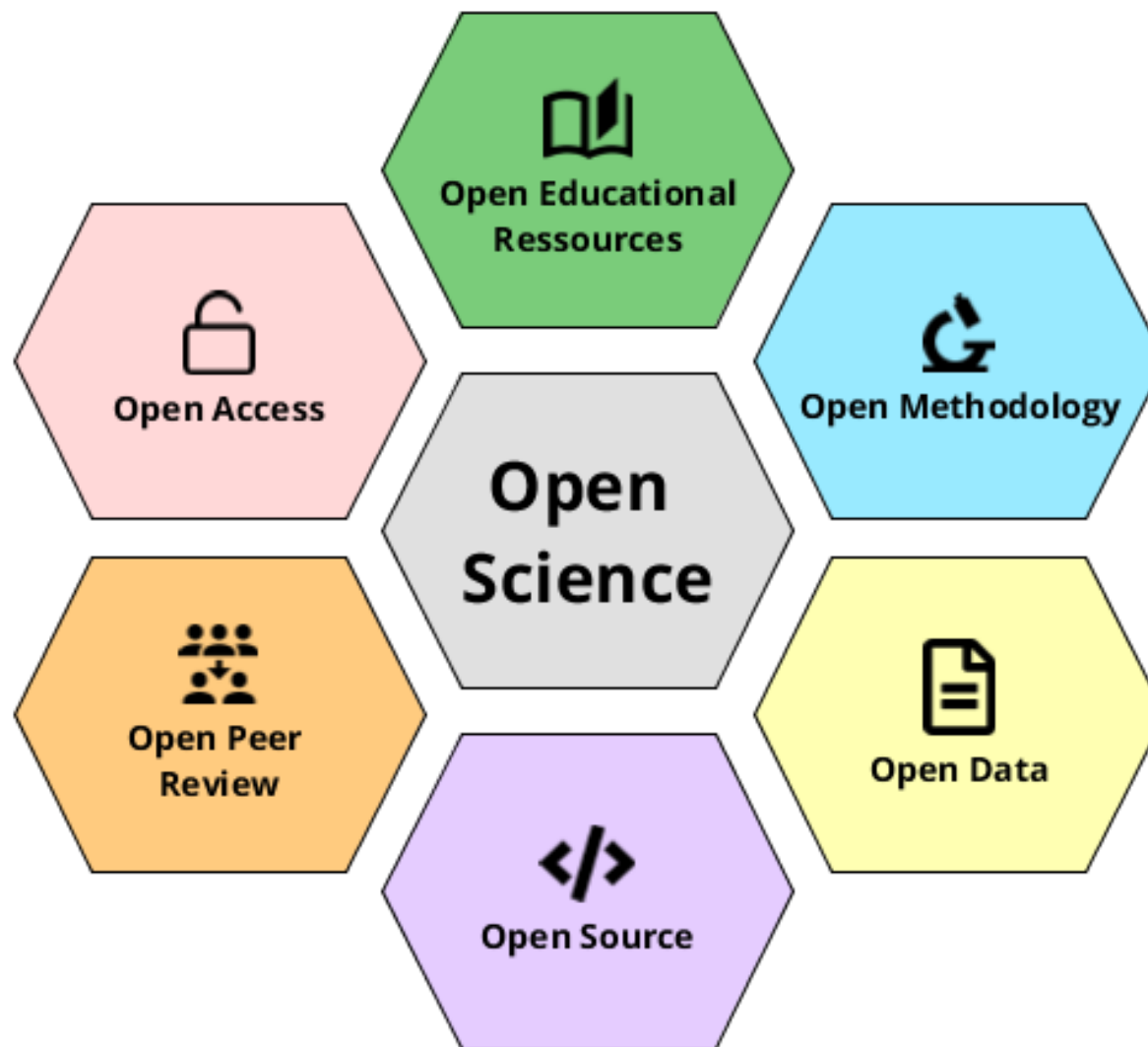
Obraz Luisella Planeta LOVE PEACE z Pixabay

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

FILARY OTWARTEJ NAUKI

[Open Science Pillars](#) ilustracja Geyslein,
Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0

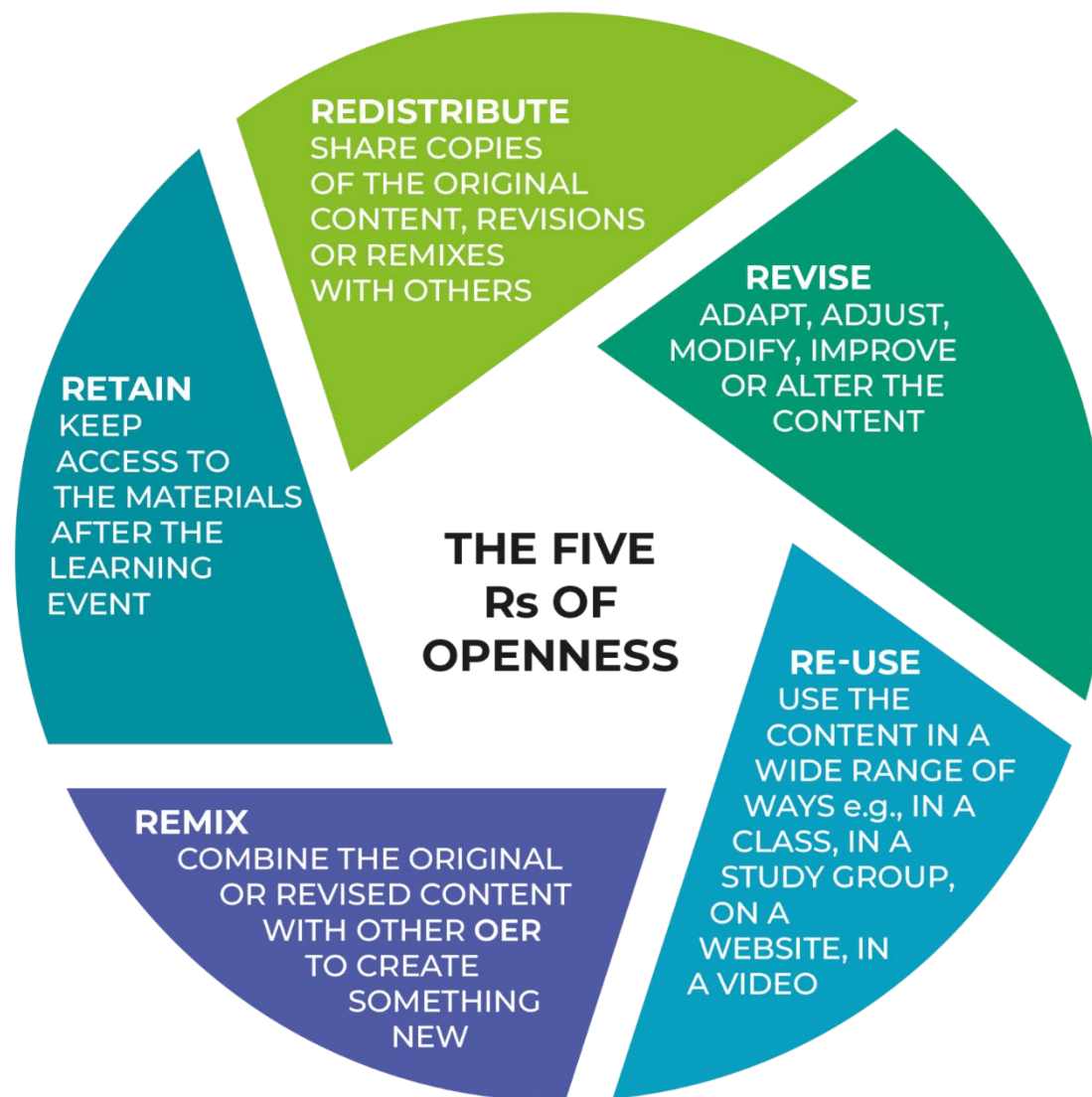

Otwarte zasoby edukacyjne (OZE, *open educational resources* OER) to ogólnodostępne materiały edukacyjne objęte otwartą licencją, które użytkownicy mogą modyfikować i rozpowszechniać.

Mogą obejmować dowolny rodzaj zasobów edukacyjnych, od programów nauczania po pełne kursy.

CO TO SĄ OZE? Zasada 5R:

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

UCZELNIA
BADAWCZA
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI

CO TO SĄ OZE? Rodzaje

- Podręczniki / książki
- Kursy online
- Slajdy z wykładów
- Podcasty
- Materiały video
- Muzyka
- Quizzy
- Oprogramowanie komputerowe

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

PYTANIE 2

CZY POTRAFICIE PODAĆ PRZYKŁADY OZE Z NAZWY?

Dołącz na: menti.com
Użyj kodu: 3706 4240

Obraz Bruno z Pixabay

Kryteria do oceny OZE

- Jakość treści
- Aktualność
- Trafność dla odbiorców
- Odpowiednia licencja

JAKOŚĆ TREŚCI

Skoncentruj się na treści i formacie OZE, które chcesz promować lub ponownie wykorzystać:

- Czy współgra z Twoimi celami?
- Czy jasno wyjaśnia temat?
- Czy korzysta z wysokiej jakości źródeł naukowych?
- Czy jest atrakcyjny wizualnie?
- W jaki sposób dostępna jest treść?

Oto kilka narzędzi, których możesz użyć, aby ocenić jakość OZE:

Kryteria punktacji dla oceny Otwartych Zasobów Edukacyjnych ([LTTC, TU Dublin](#)) Narzędzie OER Evaluation Tool ([Achieve.org](#))

AKTUALNOŚĆ TREŚCI

Materiały online mogą bardzo szybko stać się nieaktualne. Przed ponownym wykorzystaniem lub promocją wśród użytkowników obiektu weź pod uwagę następujące kwestie:

- Kiedy zasób został pierwotnie utworzony?
- Czy był aktualizowany od tego czasu?
- Jaka nowa wiedza została opracowana na ten temat od czasu jego utworzenia?
- Czy zasób wygląda na przestarzały?
- Czy możesz dodać inną wiedzę/interaktywne media/zasoby, aby odświeżyć wygląd zasobu?

TRAFNOŚĆ DLA ODBIORCÓW

Jeśli jesteś w stanie określić potrzeby swoich odbiorców, a także oczekiwane wyniki, jakie użytkownicy powinni uzyskać po skorzystaniu z danego OZE, weź pod uwagę następujące kwestie:

- Czy uwzględnia zasady uniwersalnego projektowania dla nauki?
 - > różne formy zaangażowania i motywowania
 - > różnorodne sposoby przekazu informacji
 - > różne formy w prezentowaniu zdobytej wiedzy i kompetencji
- Czy materiał jest dostępny dla odbiorców o zróżnicowanych potrzebach?
- Czy treść jest odpowiednia do poziomu wiedzy odbiorców?
 - > czy jest zbyt prosta lub zbyt złożona?
- Czy zasób jest dopasowany do kontekstu kulturowego?
 - > czy można go dostosować, aby tak było?

ODPOWIEDNIA LICENCJA

Co Ty lub Twoi odbiorcy możecie zrobić z tym zasobem, zgodnie z jego licencją?

- Zmienić?
- Ponownie wykorzystać?
- Remiksować, dostosować do własnych potrzeb?
- Używać w celach komercyjnych?
- Redystrybuować?

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

PYTANIE 3

JAKIE ZAGROŻENIA MOGĄ WYSTĄPIĆ PRZY KORZYSTANIU Z OZE?

Dołącz na: menti.com
Użyj kodu: 3706 4240

Obraz Angelo Rosa z Pixabay

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

UCZELNIA
BADAWCZA
INICJATYWA DOSKONALOSCI

WYSZUKIWARKI OZE

- [OASIS](#)
- [OER Commons](#)
- [OERSI](#)
- [Merlot](#)

- [E-podręczniki AGH](#)
- [E-podręczniki OpenStax](#)
- [Open AGH](#)
- [OZE PWr](#)
- [Navoica](#)

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

UCZELNIA
BADAWCZA
inicjatywa doskonałości

NAUKOWE OZE ZE ŚWIATA
Podręczniki

- [TU Delft OPEN Textbooks](#)
- [Toronto Metropolitan University Pressbooks](#)
- [Open Textbook Library](#)
- [Intech Open](#)
- [Directory of Open Access Books](#)

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

UCZELNIA
BADAWCZA
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI

NAUKOWE OZE ZE ŚWIATA
Kursy online

- [TU Delft Open](#)
- [phET interactive simulations](#)
- [Coursera](#)
- [edX](#)

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

PYTANIE 4

JAKIE KORZYŚCI MOGĄ OSIĄGNAĆ UŻYTKOWNICY OZE?

Dołącz na: menti.com
Użyj kodu: 3706 4240

Obraz tookapic z Pixabay

- **Kuratorzy:** gromadzą i rejestrują w katalogach bibliotecznych wysokiej jakości zbiory OZE na potrzeby wyszukiwania
- **Twórcy:** wszelkie materiały powstające w bibliotece udostępniają jako OZE
- **Moderatorzy:** wspierają kadre dydaktyczną i studentów w tworzeniu i korzystaniu z OZE
- **Mistrzowie:** angażują się w rozwój polityki Otwartej Edukacji na poziomie instytucjonalnym

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

KORZYŚCI DLA BIBLIOTEK / BIBLIOTEKARZY Z PROMOCJI OZE

- Wspierają rozwój zawodowy bibliotekarzy
- Pomagają w uznaniu pracowników bibliotek jako cenionych partnerów
- Rozwijają synergię z otwartą nauką
- Promują współpracę i dzielenie się wiedzą
- Obniżają koszty

Źródło: An ENOEL Toolkit: Open Education Benefits. Version 6
<https://zenodo.org/records/14946829>

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

PYTANIE 5

W JAKIEJ ROLI WIDZISZ SIEBIE W PROCESIE PROMOCJI OZE?

Dołącz na: menti.com
Użyj kodu: 3706 4240

Obraz mahniccaio z Pixabay

- Strona BPG o OZE: <https://pg.edu.pl/centrum-kompetencji-otwartej-nauki/otwarte-zasoby-edukacyjne>
- ENOEL WS#4 Embrace the Open: OE Librarianship101 (webinar): <https://www.youtube.com/watch?v=Uwoea2H-qx0>
- Kanał ENOEL na YouTube: <https://www.youtube.com/@ENOELforOpen>
- Using OER and OEP for Teaching and Learning (kurs): <https://open.teachingandlearning.ie/>
- Open Educational Resources at University of Groningen (filmik): <https://www.youtube.com/watch?v=iRG8CsPAExg>

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

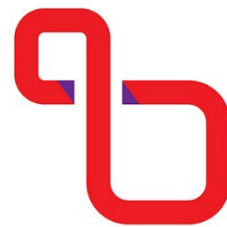

UCZELNIA
BADAWCZA
INICJATYWA DOSKONALOSCI

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!

Kamila Kokot-Kanikuła: kamila.kokot@pg.edu.pl

Alicja Toboła-Rynkiewicz: alicja.tobola@pg.edu.pl

**UCZELNIA
BADAWCZA**
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI
Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego